පාප කර්මය

ශ්‍රීලාල් සෙනෙවිරත්න

එවැනි කතා බහක අවසාන භාගයේදී බොහෝ විට, බොහෝ දෙනෙක් විමසන කරුණක්ම මමද ඇගෙන් විමසුවේ අසන්නට තිබි පැනයක් සිතට නොනැගෙන සේ ඒ වන විටත් මසිත කිරි ගැසී තිබූ බැවිනි.

''මම කැමතියි ටීචර් කෙනෙක් වෙන්න.''

නොපමාව, තිර හඬින් ඇගේ ප්‍රතිචාරය ලැබිණ. එදා මෙන්ම ගිරවියක මෙන් නොසැඳී, නොපැකිලව අදය මා අසන සෑම පැනයකටම පිළිතුරු දුන්නද ඒ සෑම පිළිතුරකින්ම පාහේ මම යළි යළිත් සසළවීමි. වචනයෙන් විස්තර කළ නොහෙන මහත් කම්පනයකින් හදවත දෙදරිය. පාසල් අධ්‍යාපනය හමාර කිරීමෙන් පසු ගුරුවරියක වෙන්නට දකින පුංචි සිහිනය පවා දැන් ඇයට බර වැඩි නොවේද? ඇයට තබා ඇය පිළිබඳ බොහෝ සිහින දුටු මටද දැන් එය බර වැඩිය. එහෙත් මට දැනෙන්නාක් මෙන් එහි වගක් ඇයට නොවිණි.

ඇයට ඈ පිළිබඳ නොවුණු සුබ සිහිනයක් කලෙක මා සතුවිය. අනපේක්ෂිත අයුරින් වුවද ඒ පැතුම් පොදි බැඳුනේ ඇය මට මුලින්ම හමුවූ දිනයෙන් පසු කෙටි කාල පරාශයක් තුළ සිදුවූ අනපේක්ෂිත සිදුවීම් පෙළක් හේතුවෙනි.

★★★★★

ඉර අවරට හැරි හෝරා තුන හතරක් ඉක්ම ගොස් තිබුණද රිවි කිරණේ චණ්ඩ බවෙහි කිසිදු අඩුවක් නොවිණි. මග දෙපස පෙළ සැදි ඉලුක්, මානා ආදී තෘණ ශාඛ සියල්ලද, දීර්ඝ කාලයකින් පිපාසයට දිය පොදක් නොලැබ මරණ මංචකයේය. මෑතක තාර යොදා පිළිසකර කොට තිබුණෙන් දිදුලන, පාරේ තැනින් තැන දිය සායම් සිත්තම් සේ රූස්ස ගස් අතු රිකිළි, සිතුවම් කොට තිබුණේ අවරඹර ගිරු කිරණෙනි. එමග පසෙක එහා මෙහා වූ ඒ වූල රූපකාය කෙසේ මා නෙත ගැටුණේදැයි නිරවුල් මතකයක් දැන් මට නොමැත. එහෙත් මා නෙතු ඒ පැටි රූවෙහි සැනෙකින් දැවටුණු බවත්, අවස්ථානුකූලව එම දසුනේ වූ නොගැලපෙනභාවය හැඳින, නිරායාශයෙන්ම තිරිංග යෙදී, මා පැදවූ රිය අදය සමීපයේ නතර වූ බවත්, මා අදය හා කතා කළ බවත් මට මතකය.

''ගෙදර යන්න ඉන්නේ. බස් එක එන්නේ හතර හමාරට.''

ඉදිරියෙන් දකුණු පස නෙත් මානයේ වන පාසල් බිමෙහි මිනිස් පුළුටක් නොමැත. බොහෝ සිසුහු මේ වන විටත් නිවෙස්වලට ගොස් කා බී කෙළි දොළෙන් පසුවනවාද විය හැකිය. පාසල නිමවීමෙන් පසු පැමිණෙන ලංගම බසය කිසියම් හෝ හේතුවක් නිසා ඇයට මගහැරී තිබිණි. ඊළඟට පැමිණෙනවා යැයි කියන බසය පැමිණීමටද තවත් අඩ හෝරාවකටත් වැඩි කාලයක් ශේෂය. නූස්, කෙසඟ, කාලවර්ණ සිරුරින් යුත් බාල වයස්කාර සිසු දැරියක වුවද එවැන්නියක පවා නොකල්හි, හුදකලාවේ, මෙලෙස මහ මග රැඳී සිටීමේ අවදානමද නොසලකා නොහැරිය හැකිය.

මම ගමන් කරමින් සිටියේද ඇයගේ නිවෙස තිබෙනවා යැයි කී ඉසව්ව ඔස්සේම වීමේ පහසුවද නිසාවෙන්, නිවෙසට ඇරලනු වස් මම ඈ රියට නන්වා ගතිමි. පසුපස අසුනේ සිටි මගේ පවුලේ සාමාජිකයන් සමග අනවරත කතා බහක පැටලෙන්නට ඇයට වැඩි වේලාවක් ගතවූයේ නැත. අගනුවරින් කිලෝ මීටර් එකසිය පනහක් පමණ දුරින් පිහිටි දුෂ්කර ගම් පෙදෙසක, ආන්තික පවුලක, අතිශය කටුක දිවි පෙවෙතක ගිමිකාරියක වූ මේ කටකාරිය සිය කතා බහ අතරතුර කඩින් කඩ හෙළිදරව් කළ තොරතුරු පිළිබඳ මා මතක පොතේ තබන ලද සංක්ෂිප්ත සටහන තවමත් එසේමය.

★★★★★

මැදිවීයේ මවකගේ රැකවරණය පමණක් උරුම කරගත්, ගැහැණු දරුවන් තිදෙනකුගෙන් සමන්විත, දරිද්‍රතාවයෙන්ද මිරිකී ගිය කුඩුම්බයක මද්දුමිය ඈ විය. බස් පාරෙන් බිඳී යන බොරළු මාවතක කිලෝමීටරක් දෙකක් පමණ ගිය තැන ඇය වෙසෙන, කටු මැටි ගසා පොල්අතු සෙවිලි කළා වූ, ඇගේ කුඩා නිවෙස පිහිටා තිබිණ. ඇය ඉගෙන ගත් පාසල පිහිටා තිබුණේ බස් පාර බොරළු මාවත හා සම්බන්ධ වන ස්ථානයේ සිට තවත් කිලෝ මීටර් හතරක් පහක් ඈතට ගිය තැනය. වසර පහක් තිස්සේ කුසට නිසි අහරක්, වතට නැවුම් වස්ත්‍රයක් නොමැතිව, මේ දුෂ්කර මග නිතිපතා ගෑවූ ඇය, ඒ වෙහෙසකර ව්‍යායාමයේ අග්‍ර ඵලය නෙලා ගෙන තිබුණේ මාස කීපයකට පෙර පැවැති පහ වසරේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගයෙන් ඉහළින්ම සමත් වෙමිනි. ඒ, කිසිදු අමතර පන්තියකට හෝ සහභාගි නොවෙමිනි. අදය සමග එකට විභාගය ලියූ දරුවන් අතරින් මේ කඩ ඉම පැහගන්නට සමත්ව තිබුණේ තවත් දරුවන් දෙදෙනෙකු පමණි. මෙදි ආදායම් ලබන පවුල්වල සාමාජිකයන් වූ ඔවුන් අමතර පන්ති රාශියකට සහභාගිවී අවසන ලත් ශිෂ්‍යත්ව ජයග්‍රහණයේ වරප්‍රසාදය ප්‍රකාරව ඒ වන විටත් ආසන්නතම ප්‍රධාන නගරවල පිහිටි ජනප්‍රිය පාසල්වලට ඇතුළත්ව තිබුණි. එහෙත් එදිනෙදා ලැබෙන කුළී වැඩක් කොට, ගැහුණු දරුවන් තිදෙනෙකුගේ රැකවරණය සළසන මේ දැරියගේ මවට ඇගේ තිරායාශ ජයග්‍රහණය වෙනුවෙන් ඒ අවම සාදාරණය හෝ ඉටු කිරීමට නොහැකිවී තිබිණ. මගේ මතකය තිවැරදි නම් මේ දැරියගේ මවත්, එක් සොයුරියකුත් යම් කිසි කල් අල්ලා සිටින රෝගී තත්ත්වයක ගොදුරු බවටද පත්ව සිටියහ.

සති අන්තයේ යළි මම කොළඹ පැමිණියේ අසල්වැසියෙකුගේ නිවෙසක පැවැති ප්‍රීති උත්සවයකට ලැබී තිබුණු ආරාධනයක්ද හේතුවෙනි. පෞද්ගලික බස් රථ හිමිකරුවෙකු වූ අසල්වැසියාගේ දෙටු දියණිය පහ වසරේ ශිෂ්‍යත්ව විභාගය සමත්වීමේ ප්‍රීතිය වෙනුවෙන් එම උත්සවය සංවිධානය කොට තිබිණ. නුගේගොඩ අනුලා විද්‍යාලයේ අධ්‍යාපනය ලැබූ ඒ දියණිය දිනපතාම පාහේ ශිෂ්‍යත්ව පන්තිවලට සහභාගි කරවමින් අප්‍රමාණ පීඩාවකට පත් කළ මේ අසල්වැසි සුවළගේ ක්‍රියා කලාපය ප්‍රිය ජනක නොවුවද මම ඒ උත්සව අවස්ථාවට සහභාගි වූයේ සිදුකළ ආරාධනයට ගරු කිරීමක් වශයෙනි. සැළකිය යුතු පිරිසක් සහභාගි වූ එය එක්තරා ආකාරයකින් විවාහ මංගල්‍ය උත්සවයක සිරි ඉසිළීය. කේටරින් සේවාවකින් ආහාර පාන ඇණවුම් කොට තිබුණු අතර මත්පැන්වලට පමණක් තිස් හතලිස් දහස්වත් වැය කොට ඇති බවත් පෙනී ගියේය. ශිෂ්‍යත්ව විභාගයේ ඇති තරගකාරිත්වය, ජයග්‍රහණයේ දුෂ්කරතාවය, ටියුෂන් යවන්නට ගිය වියහියදම්, ශිෂ්‍යත්ව හපනුන්ට ලැබුණු විදේශ චාරිකා ආදී මාතෘකා උළෙල අතරේ විශේෂ සාකච්ඡාවලට ලක්ව තිබුණේ ඉමහත් බැරෑරුම් කාරණා ළෙසිනි.

★★★★★

ඒ පෙරවරුවේ මට සුබ පතිවිඩයක් ලැබුණේ පිළිගැනීමේ නිලධාරිය ''බර්නි''ගෙනි. එවක මා සේවය කරමින් සිටියේ රාවය ප්‍රවෘත්තපේත් කර්තෘ මාණ්ඩලිකයෙකු ලෙසිනි. කාර්යාලයේ දොරෙන් ඇතුළු වන විටම ඇය කීවේ උදෑසනම ඉතාලියෙන් මහත්මයෙක් මට දුරකථනයෙන් කතා කළ බවය. (එවක මම ජංගම දුරකථනයක් පාවිච්චි නොකළෙමි) මට මහ මගදී හමුවූ, ශිෂ්‍යත්වය සමත් අසරණ දැරියගේ අධ්‍යාපන කටයුතුවලට උදව් කරන්නට කැමැත්ත පලකරමින් ඉතාලියේ පදිංචි මහත්මයෙක් ඈ පිළිබඳ වැඩි දුරටත් තොරතුරු විමසා සිටි බවත්, හෙතෙම නැවත මට කතා කරනු ඇති බවත් බර්නි කීවාය. ගෙවුණු සති අන්තයේ රාවය පිටු අතරේ, ඒ දැරිය පිළිබඳ මා තැබූ සටහන බෙහෙවින් පළදරා ඇති බව දැනගැනීමෙන් මම මහත් ප්‍රීතියට පත්වුණෙමි. බලාපොරොත්තු වූ ලෙසම නැවතත් දහවල් දුරකථනයෙන් ඒ මහතා මා ඇමතූ විට මම දැරිය පිළිබඳ සියලු විස්තර ඔහු වෙත ලබාදුන්නෙමි. දැරියගේ ඉදිරි අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වියදම් දැරීමට තමන් බෙහෙවින් කැමති බව ඔහු මට කීවේය. ශිෂ්‍යත්වයේ වරප්‍රසාදය අනුව ඈ ජනප්‍රිය පාසලකට ඇතුළත් කිරීමටත්, ඇයගේ නමින් බැංකු ගිණුමක් විවෘත කොට එහි ගිණුම් අංක ඔහු වෙත ලබාදීමටත් නොපමාව ක්‍රියා කරන්නැයිද ඔහු මගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.

පසුදා තවත් මහත්මයෙකු මා හමුවීමට කාර්යාලයට පැමිණිම මා විශ්මයට පත් කරන්නට සමත් විය. තමන් ඕස්ට්‍රේලියාවේ පදිංචිකරුවෙකු බවත්, නිවාඩුවට ලංකාවට පැමිණි බවත්, ඉහත දැරිය පිළිබඳ ''රාවය'' පුවත කියවීමෙන් පසුව ඇයගේ ඉදිරි අධ්‍යාපන කටයුතුවලට උදව් කිරීමට තීරණය කළ බවත් ඔහු කීවේය. තවත් දින දෙකකින් නැවතත ඕස්ට්‍රේලියාවට යන බැවින් මේ අවස්ථාවේ දැරිය මුණගැසීමට යාමට නොහැකි බව පවසා ඇයගේ ඉදිරි අධ්‍යාපන කටයුතුවලට අවශ්‍ය මුදල් ඈ වෙත ලබාදීමට අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කරදෙන්නැයි ඒ මහතා මගෙන් ඉල්ලා සිටියේය.

මම වහාම දැරිය අධ්‍යාපනය ලබමින් සිටි හොම්බාව විද්‍යාලයේ විදුහල්පතිවරයාටත්. කැකිරාව කලාප අධ්‍යාපන අධ්‍යක්ෂවරයාටත් දුරකථනයෙන් කතා කොට මේ සියලු විස්තර දැන්වූයෙමි. ඔවුන්ගේ මැදිහත්වීමෙන් දින කිහිපයක් ඇතුළත කැකිරාව මධ්‍යම මහා විද්‍යාලයට සිසුවිය ඇතුළත් කිරීමටත්, ඇයට පාසලේ බාලිකා නේවාසිකාගාරයේ නවාතැන් පහසුකම් ලබාදීමටත් හැකියාව ලැබිණි. අනතුරුව ආසන්න නගරයක පෞද්ගලික බැංකුවක කලමනාකරුවෙකු දුරකථනයෙන් සම්බන්ධ කොට ගෙන දැරියගේ නමින් බැංකු ගිණුමක් විවෘත කිරීමටද මම කටයුතු කළෙමි.

විදුහල්පතිවරයාගෙන් ලැබෙන ලිඛිත ඉල්ලීම් මත පමණක් එම ගිණුමේ මුදල් දැරිය වෙත නිකුත් කිරීමේ කොන්දේසියක්ද ගිණුමට ඇතුළත් කරනු ලැබුවේ දැරියට ලැබෙන ආධාර මුදල් අවභාවිතයක්වීම වැළැක්වීම සඳහාය. දශක තුනකට ආසන්න මගේ මාධ්‍ය ජීවිතයේදී මා ලද, කිසිදා අමතක නොවන ආශ්වාදනීයතම අත්දැකීම මේ විය. මම ඒ ආශ්වාදයේ ගිළී, දැරියගේ අනාගතය පිළිබඳ සුබ සිහින දකිමින් සිටියදී දින කිහිපයක ඇවැසීමෙන් රාවය කතුවරයා මා ඔහුගේ කාමරයට කැඳවා ඔහු වෙත ලැබී තිබූ ඊ-මේල් පනිවිඩයක මුද්‍රිත පිටපතක් මා වෙත දිගු කළේය. එය එවා තිබුණේ සොදි අරාබියේ රාජකීය ගුවන් හමුදාවේ වෛද්‍ය කීකයේ සේවය කරන කොමිෂන් ලත් නිලධාරියෙකු විසිනි. අපගේ කතා නායිකාව පිළිබඳ 'රාවය' පුවත කියැවීමෙන් පසු ඇගේ අනාගතය පූර්ණ වශයෙන් බාරගැනීමට ඒ නිලධාරියා කැමැත්ත පලකොට තිබිණ. දැරිය වෙනුවෙන් ලද ප්‍රශස්ථම අවස්ථාව මෙය වුවද එම ඊ-මේල් පනිවිඩය අවසානයේ සඳහන් කොට තිබුණේ දැරිය වෙනුවෙන් උපකාර කිරීමට වෙනත් පාර්ශ්වයක් ඒ වන විටත් ඉදිරිපත්ව සිටි නම් සිය පනිවිඩයට ප්‍රතිචාර නොදක්වන ලෙසටය. එබැවින් ප්‍රශස්ථ අවස්ථාව අතපත් මොහොතේම අතහැර දමන්නට සිදුවූයේ කණගාටුදායක ළෙසිනි. එහෙත් ඇගේ ජීවිතයේ සිදුවූ තීරණාත්මක පරිවර්තනය පිළිබඳ මසිත නැඟුණු ආශ්වාදය එලෙසම විය.

★★★★★

''මම දැන් කලා අංශයෙන් උසස් පෙළ කරනවා. අම්මට වියදම් කරන්න බැරි නිසා අක්ක ඉස්කෝලේ ගමන නවත්තලා කසාද බැන්දා. නවය වසරේදි මමත් මේ ඉස්කෝලෙට ආවා. ලබන අවුරුද්දේ විභාගේ කොහොම හරි පාස් වෙන්න හිතාගෙන මහන්සිවෙලා වැඩ කරනවා. එක විෂයකට පන්ති යන්න අම්මා සල්ලි හොයාලා දෙනවා. තව විෂයකට කැකිරාව සෙන්ට්‍රල් එකේ අපිට උගන්නපු සර් කෙනෙක්ගේ පන්තියකට යනවා. ඒ සර් සල්ලි ගන්නේ නෑ. ඒ වුණාට කැකිරාවට යන්න බස් එකට සල්ලි යනවා. අම්මා කොහොම හරි ඒකත් හොයලා දෙනවා. අනෙක් විෂයට පන්ති යන්නේ නෑ. ඉස්කෝලේ උගන්නන දේවල්වලින්ම කොහොම හරි කරගන්නවා.''

හදවතට දැනෙන කම්පනය දෙනෙතින් කඩා හැලෙන්නට ඉඩ නොදී මම ඇගේ කතාවට සවන් යොමා සිටිමි. මේ එදා මට මහමගදී හමුවූ පුංචි 'කටකාරියමය'. දැන් ඇය තව යොවුනියකි. බාහිර පෙනුමෙහි වෙනසක් සිදුව ඇතත් එදවස පැවැති ඇගේ කටකාරකම තවමත් එලෙසමය. කාලයක් මගේ මතකයෙන් ගිලිහී සිටි මේ දැරිය සොයා, පසුගිය දිනෙක මම අදය අධ්‍යාපනය ලබන බවට සැළවූ පාසල සොයා ගියේ බෙහෙවින් ශෝබරවය.

37 වන පිටට